

Јелена Глишовић
Народна библиотека Србије
jelena.glisovic@nb.rs

УДК: 025.31(083.74)|497.11|
DOI: 10.7251/BSCSR1405101G

ПРИМЕНА МЕЂУНАРОДНОГ СТАНДАРДА У ОБРАДИ КАРТОГРАФСКОГ ФОНДА НАРОДНЕ БИБЛИОТЕКЕ СРБИЈЕ

Сажетак: У раду је приказана поред опште структуре и организације Картографског фонда Народне библиотеке Србије, примена ISBD стандарда у обради грађе Картографског фонда. Ова врста грађе због своје специфичности захтева посебан начин обраде па је приликом њеног описа често потребно консултовати и поглавља ISBD-а која се односе на друге врсте грађе што је у раду илустровано примерима из праксе. Приказани су, кроз примере, модалитети примене правила, за опис свих врста картографске грађе, садржаних у стандарду са циљем да се предоче специфичности на које се приликом обраде и класификације наилази. Циљ овога рада је и представљање посебности Картографског фонда Народне библиотеке Србије као и основних особина картографске грађе која се у њему налази.

Кључне речи: картографска грађа, стандарди, библиографски опис

Картографски фонд Народне библиотеке Србије, који се налази у оквиру Одељења посебних фондова, представља збирку непроцењиве вредности која сведочи о културном идентитету и историјском континуитету подручја јужнословенских земаља, Јужне и Југоисточне Европе. У Картографском фонду се већ деценијама, са високом свешћу о значају остваривања целовитости националног фонда прикупља, обрађује, чува, даје на коришћење и представља јавности сва картографска грађа која се односи на дела српских картографа и српске територије кроз историју, без обзира на порекло аутора, састављача или државу издања.

Откако је 1941. године, пративши судбину читаве Библиотеке, Картографски фонд изгорео у бомбардовању Бео-

града реконституција фонда била је посао највеће важности који је до садашњег тренутка у великој мери успешно обављен. Највреднији примерци, и у културном и у материјалном погледу набављени су поклоном и куповином, такође и разменом а процентуално највећи део материјала долази обавезним примерком.

Целокупни Картографски фонд библиографски је описан у складу са Међународним стандардним библиографском описом картографских публикација и доступан је за претрагу у оквиру електронског каталога Народне библиотеке Србије.

Структура Картографског фонда Народне библиотеке Србије

Картографски фонд Народне библиотеке Србије поседује више од четрдесет хиљада листова карата свих врста од прегледних, тематских, топографских карата различитих размера, планова насељених места, до поморских и астрономских карата као и више од хиљаду и две стотине наслова атласа свих врста (општи, историјски, различити тематски итд.).

Посебну вредност и културноисторијски значај имају старе и ретке карте, стари атласи и рукописне карте који верно одражавају раздобље у коме су настали и осим географских дају податке о цивилизацијским достигнућима, политичким аспирацијама, начину схватања и доживљавања света тога доба. Старе карте и атласи Картографског фонда НБС, који потичу из 16, 17. и 18. века израђени техникама бакрореза и дрвореза представљају дела изузетне уметничке вредности. У Фонду се налазе вредни примерци свих најзначајнијих картографских школа и најпознатијих картографа Европе.

Најстарија карта коју поседује НБС на којој је приказана Србија је дрворез *New Grichenlandt mit anstossenden Ländern*, из 1580. године.

Један од старијих је и лист који носи наслов *Griechisch Wyssenburg*, дрворез немачког картографа Себастиана Минстера (Sebastian Münster) који приказује изглед Београда половином 16. века.

Истакнуто место има и план Београда, графичара и војног инжењера Јохана Баптиста Гумпа (Johann Baptist Gump), *La Fortezza e la Città di Belgrado*, из 1688. године.

Међу картама новијег датума у збирци, посебно је важна Прва српска карта у размери 1:75000, израђена на основу премера Краљевине Србије, извршеног од стране Главног Генералштаба у периоду од 1880. до 1892. године као и велики број секцијских карата публикованих за време Првог светског рата, посебно оне издате на Крфу.

У збирци атласа најзначајнији су *Atlas Minor* из 1638. године, Герарда Меркатора (Gerardus Mercator), први српски атлас штампан у Венецији 1804. године, дело српског ерудите Павла Соларића: *Пешій землеписникъ*, као и рукописни атлас *Festungen Dalmatiens und Albaniens nebst vorliegenden Inseln, und Beschreibung* пуковника и картографа Масимилијана де Троа (Maximilian (Max) de Traux).

Примена ISBD-а у обради Картографског фонда Народне библиотеке Србије

Целокупни Картографски фонд библиографски је описан у складу са стандардом ISBD(CM) (Међународним стандардним библиографском описом картографских публикација), и доступан је за претрагу у оквиру електронског каталога Народне библиотеке Србије.

Откако је први пут објављен 1977. године Међународни стандардни библиографски опис картографских публи-

кација (ISBD(CM)- International Standard Bibliographic Description for Cartographic Material), записи из различитих извора постали су међусобно разменљиви и олакшана је конверзија библиографских записа у машински читљив облик. ISBD (CM) спецификује захтеве за опис и идентификацију картографских публикација, одређује редослед елемената описа и утврђује систем интерпункције за опис.¹

На Конгресу ИФЛА-е, у Берлину 2003. године, формирана је Студијска група за ревизију стандарда која је дошла до закључка да је интегрисање свих ISBD приручника изводљиво.

Тако је 2007. године објављен Међународни стандардни библиографски опис (ISBD): уводно обједињено издање (International Standard Bibliographic Description - Preliminary Consolidated Edition), а 2011. године објављено је комплетно обједињено издање (International Standard Bibliographic Description - Consolidated Edition) чији је превод у току у Народној библиотеци Србије.

Његова сврха је у прописивању одредаба компатибилне дескриптивне каталогизације у целом свету како би се олакшала међународна размена библиографских записа између националних библиографских агенција, као и у оквиру међународне библиотечко-информационе заједнице. Обједињени ISBD треба да служи као стандард за опис свих врста објављене библиотечке грађе и да олакша опис извора који поседују карактеристике више различитих формата.²

Обједињеноме стандарду се обраћамо и када су у питању правила која се односе на картографске публикације. У њему је инкорпориран и ревидиран некадашњи

¹ *ISBD(CM): International Standard Bibliographic Description for Cartographic Materials* (London: IFLA Section on Cataloguing and the IFLA Section of Geography and Map Libraries, 1987), 13

² *Међународни стандардни библиографски опис (ИСБД): уводно обједињено издање* (Београд: Народна библиотека Србије, 2009), 10

ISBD(CM) и њиме су обухваћени прописи за опис и идентификацију свих врста грађе, која представља, у целини или делимично, Земљу или неко небеско тело, у било којој размери. Обједињено издање ISBD-а веома је практично за каталогизатора који пред собом има картографску публикацију из разлога што ће при обради често имати потребу да консултује и друге стандарде нпр. за обраду монографских публикација или некњижне грађа који су сада сви на једном месту.

Наравно, ISBD је само део потпуног библиографског описа. Други елементи који употпуњују библиографски запис, као што су одреднице, предметне одреднице, јединствени наслови и др. нису укључени у одредбе ISBD-а и дати су у приручницима и упутствима за каталогизацију као што су: *Алфаветски каталог монографских публикација : израда и формирање*, Мирјане Бабовић и Светлане Јанчић, као и *Правилник и приручник за израду абecedних каталога. Део 1 и 2*, Еве Вероне.

У наставку рада биће представљени делови обједињеног стандарда који се односе на картографске публикације са примерима из праксе обраде Картографског фонда у Народној библиотеци Србије.

Преглед ISBD-а за обраду картографских публикација³

Подручје стварног наслова и података о одговорности чине главни стварни наслов, општа ознака грађе, упоредни стварни наслов, поднаслов и подаци о одговорности.

Главни стварни наслов је увек први елемент описа. Он се преноси дословно, чак и када садржи податак везан уз друге елементе описа који јесте његов саставни део.

³ ISBD(CM): *међународни стандардни библиографски опис картографске грађе* (Загреб : Хрватско библиотекарско друштво, 1981), 7-32

Уколико је потребно да наслов да каталогизатор, такав наслов се наводи у угластим заградама.

Општа ознака грађе за Картографски фонд је *Картографска грађа*. Овај елемент по стандарду није обавезан али у пракси Народне библиотеке Србије јесте.

Пример 1:

Atlas minor Gerardi Mercatoris [Kartografska građa] : a I. Hondio plurimis aeneis Tabulis auctus et illustratus: denuo recognit, additisque novis delineationibus emendatus. - Amsterodami : ex officina Ioannis Ianssonii, [1631]. - 1 атлас (598 стр.) : ручно обојен ; 19 x 24 цм

Упоредни стварни наслов је следећи елемент описа уколико постоји. Иза сваког упоредног стварног наслова следи поднаслов који се на њега односи, након чега се уносе подаци о одговорности

Пример 2:

EVROPA [Kartografska građa] = Europa = Europe. - 1:4 100 000. - [Београд] : Интерсистем-картографија, 2001. - 1 геогр. карта : у боји ; 68 x 45 цм, пресавијена на 24 x 14 цм

Поднаслов се наводи иза главног стварног наслова или упоредних стварног наслова на које се односи.

Пример 3:

Република Српска [Картографска грађа] : ауто туристичко географска карта = road tourist geographical map / Синиша Ђорђевић. - Размера 1:470 000. - Београд : Меркур-СВ, 2011 (Београд : Службени гласник). - 1 геогр. карта : у боји ; 66 x 96 цм, пресавијена на 23 x 12 см

Подаци о одговорности се односе на особе или корпоративна тела који су допринели интелектуалном или уметничком садржаји картографске публикације.

Подаци о одговорности преносе се онако како су наведени на публикацији. Уколико је податак о одговорности садржан у неком делу наслова или га мења не наводи се никакав даљи податак. Може се додати одговарајућа реч која би повезала податак о одговорности са насловом уколико је потребно.

Више особа или корпоративног тела која обављају различите функције чине различите податке о одговорност.

Пример 4:

Republika Srpska i Federacija BiH [Kartografska građa] / autori Zorica Grujić-Kiš, Predrag Ristanović ; recenzent Stevo Pašalić. - 1. izd. - 1:700 000. - Beograd : Preduzeće za kartografiju "Geokarta" ; Istočno Sarajevo : Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 2006 (Beograd : Geokarta). - 1 geogr. karta : u boji ; 46 x 50 cm na listu 48 x 68 cm presavijena na 24 x 12 cm

Када картографска публикација садржи упоредне стварне наслове а податак о одговорност на само једном језику или писму онда се тај податак наводи иза свих упоредних стварних наслова; када је и податак о одговорност на више језика или писама сваки се бележи иза наслова коме припада.

Подручје издања чини податак о издању који се уноси изразима који су употребљени на публикацији, при чему се користе стандардне скраћенице и арапски бројеви и подаци о одговорности који се односе на издање.

Примери 5, 6, 7:

СРБИЈА [Картографска грађа] : физичко географска карта / [уредник Горан Јовановић]. - 4. доштампано изд. - 1:1 210 000. - Београд : Интерсистем картографија, 2012 (Београд : Бранмил). - 1 геогр. карта : у боји ; 46 x 30 cm на листу 48 x 32 cm, пресавијена на 24 x 16 cm

НОВИ Сад [Картографска грађа] : план града = city map / [уредник Горан Јовановић]. - 6. поновљено изд. - 1:12 500. - Београд : Интерсистем картографија, 2008 (Београд : Бранмил). - 1 план града : у боји ; 78 x 64 cm на листу 98 x 68 cm, пресавијена на 23 x 12 cm

Modèles de topographie [Kartografska građa] / dessinés et lavés par A. M. Perrot. - 5. revue et augmentée éd. - Paris : Ch. Tanera, 1858. - 1 атлас (39 стр.) : геогр. карте ручно обојене ; 24 x 32 cm

Подаци о одговорности који се односе на издање састоје се од података о особама или корпоративним телима који се односе на описивано издање, али не и на сва издања картографске публикације.

Математички подаци су треће подручје описа и чине их: податак о размери, пројекцији, координатама и равнодневницама.

Податак о размери се понавља ако је део главног стварног наслова. Размера се изражава односом 1: и представља однос фактора умањености. Поред размере може се речима додати и ограничење размере на поједине делове картографске публикације. Уколико се размера не јавља на публикацији, већ је изводимо на основу размерника или неког секундарног извора наводи се у угластој загради као и израз [Неодређена размера] када картографски приказ није цртан у размери. Вертикална размера која постоји на

рељефима уноси се иза хоризонталне. Размера на картама неба изражава се у радијанима.

Податак о пројекцији уноси се обавезно само ако је означен на картографској публикацији а може се унети и додатни податак који се односи на карактеристике наведене пројекције.

Податак о координатама није обавезан у опису. Координатама се показују границе приказане површине. Географска ширина и дужина изражавају се у степенима, минутима и секундама којима претходе одговарајуће ознаке за север (N), југ (S), исток (E) и запад (W). Родаци су међусобно повезани цртом.

Податак о равнодневницама изражава се датумом коме претходи скраћеница *Eq*.

Примери 8-14:

СЛИВ Јужне Мораве [Картографска грађа] : средњи део. - 1:300 000. - Београд : Главни Ђенералштаб, 1881. - 1 геогр. карта : у боји ; 72 x 55 cm

ГЕОЛОШКА карта Србије 1:50.000 [Картографска грађа] : Пријепоље 2 / приредио Геозавод. - Размера 1:50 000. - Београд : Министарство за заштиту природних богатстава и животне средине, 2004 (Београд : Геокарта). - 1 геогр. карта : у боји ; 40 x 55 cm на листу 70 x 100 cm

НОВИ Сад [Картографска грађа] : мапа-преглед улица. - [Неодређена размера]. - Темерин : Yugo Pirs ; Нови Сад : Magyar Szó, 2009. - 1 план града : у боји ; 55 x 46 cm на листу 67 x 48 cm, пресавијена на 17 x 10 cm

PARTITION of Yugoslavia after occupation, april, 1941 [Картографска грађа]. - [Са. 1:7 000 000]. - [Београд : Геокарта, 1954]. - 1 геогр. карта : у боји ; 16 x 11 cm

СВЕТ [Картографска грађа] : физичко географска и политичка карта / [уредник Владан Стојовић]. - [3. изд.]. - Размера 1:42 000 000; [Ван дер Гринтенова прој.]. - Београд : Геокарта : Меркур-СВ, 2004 (Београд : Геокарта). - 2 геогр. карте : у боји ; 65 x 97 cm; 52 x 95 cm на листу 68 x 97 cm, пресавијене на 23 x 12 cm

Албум карата [Картографска грађа]. Берковица / Војногеографски институт. - 1:100 000 ; прој. по Паризу. - Београд : Војногеографски институт, 1960. - 1 геогр. карта : у боји ; 68 x 48 cm

КАРТЕ и профили р. Велике Мораве [Картографска грађа] : снимање 1922-23. године / Генерална дирекција вода, Секција за испитивање непловних река. - Размера 1:25 000 (Е 21°02'-Е 21°02'/Н 44°42'-Н 44°42'), 1:100 000 и 1:4000. - Београд : Министарство пољопривреде и вода, 1927 (Београд : Војно Географски Институт). - 1 геогр. карта у 26 делова : у боји ; сваки 47 x 30 cm, у омоту 48 x 32 cm + 1 текстуални прилог

Подручје издавања, дистрибуције и слично чине следећи елементи: место издавања, назив издавача и датум издавања, податак о функцији издавача, место производње, назив произвођача и годину производње.

Место издавања, дистрибуције и сл. односи се на седиште издавача, штампара и сл. Када је место издавања и штампања исто, не понавља се.

Податак се наводи у правописном облику и граматичком падежу у којем је наведен на јединици.

Када није наведено, каталогизатор може унети место за које претпоставља да јесте, у угластим заградама. Прво

место се увек уноси, а остала се могу навести када је потребно.

Пример 15:

СЛИВ Јужне Мораве средњи део [Картографска грађа]. - 1:300 000. - Београд : Географско одељење Главног Ђенералштаба, 1881. - 1 геогр. карта : у боји ; 72 x 55 cm

Уколико је назив издавача, дистрибутера и сл. садржан у наслову или у оквиру података о одговорности понавља се и овде али се може скратити.

Када има више издавача, увек обавезно наводимо првог или онога кога сматрамо најважнијим. Када се описује факсимилно издање или нека друга фотографска репродукција име и место издавача репродукције се уносе у ово поље а импресум изворног издања наводи се у напомени.

Пример 16:

Belgradum sive Alba Graeca [Картографска грађа] / per Matth[eus] Seutter ; [приредили Оливера Стефановић, Дејан Лучић]. - [1:10 000]. - Београд : Народна библиотека Србије ; Врњачка Бања : Пролог, 2010 (Краљево : Принт промет). - 1 геогр. карта : у боји ; 67 x 54 cm

Податак о функцији издавача, дистрибутера и сл. није обавезан податак и може се унети када функција издавача или дистрибутера није јасна.

Датум издавања, дистрибуције и сл. уноси се арапским бројевима за године грегоријанског календара а године које нису према грегоријанском календару преносе се онако како су наведене на картографској публикацији. Када није наведена година издања уместо ње се наводи година copyright-а (години претходи скраћеница cop.) или штам-

пања (након године може се написати да је тада штампана). Када се година не може утврдити, наводи се приближна година. Када се описује географска карта која је излазила у више секција у раздобљу од неколико година, уносе се године издања прве и последње секције или листа, године се повезују цртицом. Ако је излажење још у току наводи се прва година и цртица.

Примери 17-19:

САОБРАЋАЈНА карта Босне и Херцеговине [Картографска грађа]. - 1:750 000. - [Б. м. : б. и., 18--?]. - 1 геогр. карта : у боји ; 47 x 47 cm

[GENERALKARTE von Bosnien und der Hercegovina] [Kartografska građa]. - 1:150 000. - Wien : K. u k. Militärgeographischen Institut, [1884?]. - 1 геогр. карта : у боји ; 60 x 40 cm

[POŠTANSKO-telegrafska i putna karta] [Kartografska građa]. - 1:300 000. - [Beč : s. n.], 1898-1902. - 1 геогр. карта : у боји ; 51 x 45 cm

Место производње, назив произвођача и година производње су три елемента описа који нису обавезни када су познати и унети у опис подаци о издавачу. У Народној библиотеци Србије се уносе за домаћа издања а за страна само онда када нису познати подаци о издавачу.

Код неких картографских публикација, посебно код старих, импресум је изражен у облику реченице па је често потребно тај податак пренети у целини онако како се јавља на карти.

Пример 20:

La Fortezza e la Città di Belgrado [Kartografska građa] : asse-diata dal Serenissimo Massimiliano Emmanvelle... ed espugna-ta a di 6 di Settembre dell' anno 1688 / Joan Baptista Gumpp... deline. - München : Gestochen und zu finden bey Michael Wening, 1688. - 1 план града у 9 листова : бакорез, ц-б ; сваки 45 x 35 cm

Подручје материјалног описа чине посебна ознака грађе, остали материјални подаци, димензије јединице и податак о пропратној грађи.

Посебна ознака грађе уноси се језиком библиографског центра, у Народној библиотеци Србије- српском ћирилицом. Она прецизно означава описивану картографску јединицу. Према структури Картографског фонда најчешће посебне ознаке грађе у НБС су:

географска карта (геогр. карта)
атлас
зидна карта
план
рељеф
глобус
топографски отисак и др.

Опсег картографске јединице се означава арапским бројевима.

Остали материјални подаци се односе на начин израде, боју или материјал од кога је израђена картографска јединица.

Димензије јединице су дужина и ширина за дводимензионалне а дужина, ширина и висина за тродимензионалне картографске јединице.

Димензије се наводе у центиметрима и заокружују до следећег пуног центиметра када је децимални број већи од 5. За глобусе и друге сферне јединице уносе се пречници. Додатне димензије, као што су димензије пресавијене географске карте или појединачне димензије делова географске карте такође се на овом месту наводе. На пример:

- 1 атлас (598 стр.) : у боји ; 19 x 24 cm
- 1 геогр. карта : бакрорез, ручно обојен ; 42 x 54 cm
- 1 геогр. карта : у боји ; 67 x 96 cm на листу 70 x 98 cm, пресавијена на 24 x 14 cm
- 1 атлас (VI, 92 стр.) : граф. прикази и геогр. карте у боји ; 57 x 80 cm, пресавијене на 57 x 40 cm
- 1 зидна карта : у боји ; 149 x 119 cm
- 1 план града : у боји ; 50 x 71 cm, пресавијен на 25 x 11 cm
- 1 глобус : у боји ; пречник 13 cm
- 1 рељеф, у боји ; 70 x 100 cm

Податак о пропратној грађи односи се на грађу која је објављена кад и картографска публикација и намењена је за употребу уз ту публикацију. Овај податак се састоји од речи или синтагме која указује на природу те грађе и додатно се може описати у округлој загради.

Пример 21:

Geological map of Libya [Картографска грађа] : Jabal Kal-njah : Sheet NF 34-2 / Rodoljub Gajić. - Scale 1:250 000. - [Београд : Геолошки институт Србије, 2011] ([Београд : Чугура принт]). - 1 геогр. карта : у боји ; 36 x 64 cm на листу 64 x 111 cm + Explanatory booklet (267 стр.)

Подручје издавачке целине чине главни стварни наслов издавачке целине, упоредни стварни наслов и подаци уз наслов издавачке целине (подаци о одговорности који се

односе на издавачку целину, међународни стандардни серијски број (ISSN) издавачке целине, нумерација у оквиру издавачке целине).

Пример 22 и 23:

Југоисточна Българија [Картографска грађа] / Ст. Стойков и С. Б. Бернашејн. - Софија : Издаелство на Българската академия на науките, 1964. - 204 стр. ; 25 x 35 цм. – (Български диалектен атлас ; част втора)

Cres-Lošinj und umliegende eilande [Kartografska građa] / verfassner und herausgeber Leticija Šuljić. - [Размера дата размерником]. - Novalja : Ferijalna biblioteka : L. Šuljagić ; Rijeka : Tipograf, 1983. - 2 геогр. карте : у боји ; 38 x 14 cm; 38 x 35 cm на листу 49 x 68 cm, пресавијена на 25 x 14 cm. - (Ferijalna biblioteka ; 14)

Подручје напомена ближе одређује и наглашава формални опис. Напомене се могу односити на било који аспект физичке спољашњости јединице или њеног садржаја. Могу бити категорисане према подручјима ISBD-а као што могу постојати и напомене које се односе на опис, а које не одговарају ни једном одређеном подручју. На пример:

Атлас некомплетан, недостаје 34 стране.

На врху насл. стр.: СВ Richard Ellis.

Садржи легенду, прегледни лист, попис места, река, језера, културно историјских целина и знаменитих места на полеђини листа

Публикација штампана у рекламне сврхе за Привредну банку Загреб.

Тираж 10.000

Подручје стандардног броја (или алтернативних бројева) и података о доступности публикације је могуће поновити када јединица има више стандардних бројева на пример, јер је објављена у различитим облицима или је издата од стране више издавача, дистрибутера и сл. или зато што постоји стандардни број за појединачни део, а такође постоји и стандардни број за читаву групу којој део припада.

Пример 24:

Инфо карта брендова Србије [Картографска грађа] = Info map of brands of Serbia / аутор Војислав Д. Девећ. - 1. изд. - [Без размере]. - Нови Сад : В. Девећ, 2009 (Нови Сад : Будућност). - 1 геогр. карта : у боји ; 25 x 19 cm, пресавијена на 21 x 11 cm

ISBN 978-86-904685-5-3

ISBN 978-86-913143-0-9 (Стратег)

Извори података

Подаци који се користе за опис картографске публикације узимају се из одређених извора по следећем редоследу предности:

1. сама картографска јединица и извори трајно везани уз јединицу грађе
2. извори изван картографске јединице: каталог, библиографија и други, који се при навођењу стављају у угласту заграду.

Углесте заграде ([]) су прописана интерпункција за оградавање података нађених изван главног извора података и интерполације у опису.

Нпр. када картографска публикација нема стварни наслов и када се он не може пронаћи у секундарном извору, наслов који даје каталогизатор се бележи у угластој загради:

Пример 25:

[АУТОКАРТА Југославије] [Картографска грађа] / Југославенски лексикографски завод. – [1:750 000]. - Загреб : Индустрија нафте, [1968?]. - 1 геогр. карта у 11 делова : у боји ; 29 x 24 cm, пресавијена на 24 x 12 cm.

Примена овога стандарда у обради омогућила је да се описи израђени у једној земљи лако могу применити у библиотечким каталозима било које друге земље.

Такође, олакшано је тумачење записа упркос језичким баријерама што је са аспекта корисника од великог значаја, посебно ако имамо у виду значај просторног сагледавања и приказа у истраживањима различитих врста.

Коришћење картографских докумената осим што је полазна тачка свих просторних наука јесте и извор за разумевање контекста-историјског, политичког и других, једнога доба.

Литература

1. ISBD(CM): International Standard Bibliographic Description for Cartographic Materials. London: IFLA Section on Cataloguing and the IFLA Section of Geography and Map Libraries, 1987.
2. Бабовић, Мирјана и Светлана Јанчић. *Алфаветски каталог монографских публикација : израда и формирање*. Београд: Народна библиотека Србије, 1991.
3. *Међународни стандардни библиографски опис (ISBD): уводно обједињено издање*. Београд: Народна библиотека Србије, 2009.
4. Вранеш, Александра и Љиљана Марковић. *Од рукописа до библиотеке : појмовник*. Београд: Филолошки факултет, 2008.

5. ISBD(CM): *међународни стандардни библиографски опис картографске грађе*. Загреб: Хрватско библиотекарско друштво, 1981.
6. Александра Вранеш, *Терминолошке двоумице у библиотекарству*, Библиотекарство на крају века 4 – Четврто саветовање библиотекара Србије, Београд: Библиотекарско друштво Србије, 1999.

The Application of International Standards for bibliographic description of the Cartographic Collection in the National Library of Serbia

Summary: This paper presents the general structure and organization of the Cartographic Collection in National Library of Serbia and application of ISBD standards in process of cataloging Cartographic Collection. This type of material, because of its specificity requires special treatment. The paper shows, through examples, the modalities of the implementation of international standards for description of all types of cartographic materials. The aim of this work is the presentation of special features of the Cartographic Collection of the National Library of Serbia as well as the basic properties of cartographic publications that are included in this collection.

Key words: cartography, standards, bibliographic description

Биографија

МА Јелена Глишовић од 2010. године ради у Народној библиотеци Србије у Одељењу посебних фондова, од 2012. на месту Водитеља Картографског фонда.